

ODŮVODNĚNÍ

vyhlášky č. 306/2016 Sb.,

kteřou se provádí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Vyhláška provádí zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále také „ZPoj“). Poslední významnou a rozsáhlou novelu ZPoj představuje zákon č. /2016 Sb., kterým se do českého právního řádu transponuje směrnice Solventnost II¹, ve znění pozdějších směrnic (dále také „směrnice“). Solventnost II zavádí nový rizikově orientovaný regulatorní a dohledový režim pro pojišťovny, zajišťovny a pojišťovací a zajišťovací skupiny. Nová úprava spočívá především v zavedení solventnostního kapitálového požadavku a minimálního kapitálového požadavku, ve stanovení požadavků na určování použitelného kapitálu, ve změně způsobu oceňování technických rezerv, v rozšířených požadavcích na řídicí a kontrolní systém a v zavedení harmonizovaných požadavků vykazování dohledu i uveřejňování informací.

Vzhledem k rozsahu prováděných změn a změně přístupu k většině uplatňovaných obezřetnostních požadavků, kdy novela ZPoj ruší současnou požadovanou, disponibilní a upravenou míru solventnosti, limity skladby finančního umístění, technickou úrokovou míru atp. a nahrazuje je požadavky novými, není účelné novelizovat stávající vyhlášku č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví, ta proto bude zrušena a nahrazena touto vyhláškou.

Národní legislativa transponující Solventnost II, tedy ZPoj a tato vyhláška, se doplňuje a provádí přímo použitelnými předpisy Evropské unie², které jsou právně závazné. Aby se

---

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) byla dosud novelizována těmito směrnicemi:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/89/EU ze dne 16. listopadu 2011, kterou se mění směrnice 98/78/ES, 2002/87/ES, 2006/48/ES a 2009/138/ES, pokud jde o doplňkový dozor nad finančními subjekty ve finančním konglomerátu (Ficod 1)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/23/EU ze dne 12. září 2012, kterou se mění směrnice 2009/138/ES (Solventnost II), pokud jde o den jejího provedení, den její použitelnosti a den zrušení některých směrnic
- Směrnice Rady 2013/23/EU ze dne 13. května 2013, kterou se v důsledku přistoupení Chorvatské republiky upravují některé směrnice v oblasti finančních služeb
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/58/EU ze dne 11. prosince 2013, kterou se mění směrnice 2009/138/ES (Solventnost II), pokud jde o den jejího provedení, den její použitelnosti a den zrušení některých směrnic (Solventnost I)
- Směrnice 2014/51/EU Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice 2003/71/ES a 2009/138/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009, (EU) č. 1094/2010 a (EU) č. 1095/2010 s ohledem na pravomoci Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění - EIOPA) a Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy - ESMA) (Omnibus II)

² Ve směrnici Solventnost II se nachází zmocnění pro Evropskou komisi, aby vydala buď akty v přenesené pravomoci (dne 17. ledna 2015 vyšlo v Úředním věstníku EU Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/35 ze dne 10. října 2014, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu) anebo regulační či implementační technické normy. Návrhy technických norem předkládá Komisi EIOPA.

zajistilo jednotné uplatňování směrnice, vydává Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) obecné pokyny a doporučení, přijaté podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1094/2010, jejichž adresáti (ať už to jsou finanční instituce anebo orgány dohledu) mají vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito doporučeními či pokyny řídili.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení, protože Solventnost II jako celek nabyla účinnosti 1. ledna 2016.

K vydání vyhlášky zmocňuje Českou národní banku (ČNB) § 136 ZPoj. Vyhláška bude v souladu se zmocňovacími ustanoveními upravovat:

- způsob výpočtu solventnostního kapitálového požadavku,
- podmínky pro použití úplného nebo částečného interního modelu pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku,
- výpočet skupinové solventnosti,
- podmínky pro použití a způsob výpočtu vyrovnávací úpravy bezrizikové výnosové křivky,
- rozsah, způsob a lhůty pro uveřejňování údajů,
- vyhodnocování citlivosti technických rezerv a použitelného kapitálu,
- náležitosti a strukturu zprávy o ověření řídicího a kontrolního systému a zprávy o ověření informací uveřejňovaných ve zprávě o solventnosti a finanční situaci,
- způsob výplaty a stanovení odměny a náhrady hotových výdajů nuceného správce tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny, jeho zástupce a likvidátora tuzemské pojišťovny, tuzemské zajišťovny, pobočky pojišťovny z třetího státu nebo pobočky zajišťovny z třetího státu.

V případě ustanovení k výpočtu solventnostního kapitálového požadavku, podmínek pro použití úplného nebo částečného interního modelu pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku a ustanovení k vyrovnávací úpravě se jedná o transpoziční ustanovení směrnice. Co se týče úpravy vyhodnocování citlivosti technických rezerv a použitelného kapitálu podle § 7b odst. 6 ZPoj, podmínky, pravidla a četnost tohoto vyhodnocování jsou již národní úpravou, ačkoli je § 7b odst. 6 ZPoj transpozicí čl. 44 odst. 2a směrnice.

Vedle transpozičních ustanovení obsahuje návrh vyhlášky i čistě národní úpravu, a to uveřejňování údajů, zprávy o jiných ověřeních prováděných auditorem a způsob stanovení odměny a náhrady hotových výdajů nuceného správce, jeho zástupce a likvidátora a způsob jejich výplaty.

Uveřejňování údajů

Z důvodů zachování kontinuity právní úpravy ve vztahu k uveřejňovaným informacím o pojišťovně nebo zajišťovně, o složení jejich akcionářů nebo členů a o skupině, jejíž je součástí, přebírá vyhláška do určité míry ustanovení zrušované vyhlášky č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví. Ačkoli je tento požadavek netranspoziční, byl do nové úpravy zařazen z důvodu udržení konzistentnosti s ostatními sektorovými předpisy v souladu s § 82 odst. 2 ZPoj, podle kterého vyhláška stanoví rozsah, způsob a termíny pro uveřejnění informací.

Zprávy o jiných ověřeních auditorem

Podle § 81 ZPoj může Česká národní banka nařídit pojišťovně nebo zajišťovně, aby zajistila provedení ověření řídicího a kontrolního systému, a to buď jeho specifikovaných částí, nebo jako celku, a to za podmínek daných ZPoj. V souladu se zmocněním § 81 odst. 5 ZPoj vyhláška upravuje náležitosti a strukturu zprávy o tomto ověření. Je třeba, aby bylo ze zprávy zřejmé, zda kvalita řídicího a kontrolního systému odpovídá požadavkům právních předpisů a

jak závažné jsou případné zjištěné nedostatky. Z důvodů vzájemné porovnatelnosti zpráv k jednotlivým ověření se vymezuje struktura zprávy a účel jejích jednotlivých kapitol s tím, že je-li ověřována jen určitá část řídicího a kontrolního systému, struktura určená přílohou se přiměřeně modifikuje. Auditor provádí ověřování tak, aby bylo možné formulovat pro ČNB závěry o funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému.

Dále v souladu s úpravou § 81 ZPoj může ČNB požadovat ověření informací uveřejňovaných ve zprávě o solventnosti a finanční situaci, a to buď všech, nebo jen určitých informací specifikovaných v rozhodnutí. Vyhláška stanoví náležitosti a strukturu zprávy o výsledcích ověření informací uveřejňovaných ve zprávě o solventnosti a finanční situaci, kterou ČNB předkládá tuzemská pojišťovna, tuzemská zajišťovna, pojišťovna z třetího státu a zajišťovna z třetího státu. Z ověření má vyplývat, zda jsou informace uveřejňované podle přímo použitelného předpisu upravujícího uveřejňování informací odpovídající z hlediska jejich věcné správnosti a z hlediska plnění právních předpisů. Struktura zprávy upravená vyhláškou odpovídá struktuře zprávy o solventnosti a finanční situaci podle nařízení 2015/35 tak, aby se pojišťovnám a zajišťovnám a auditorům usnadnila orientace při provádění ověření. Struktura zprávy se v případě ověření jen určité části zprávy o solventnosti a finanční situaci adekvátně přizpůsobuje.

Způsob stanovení odměny a náhrady hotových výdajů nuceného správce a jeho zástupce a likvidátora a způsob jejich výplaty

ZPoj ani jeho prováděcí vyhlášky dosud úpravu odměny nuceného správce neobsahoval a podle stávajícího zákona odměnu likvidátora určovala ČNB. Vzhledem k tomu, že je úprava odměn a náhrad hotových výdajů některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu podrobně upravena vyhláškou č. 474/2013 Sb., o odměně likvidátora, nuceného správce a insolvenčního správce některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu a o náhradě jejich hotových výdajů, je v § 100 odst. 3 a v § 123 odst. 3 ZPoj ČNB zmocněna k vydání obdobné úpravy i pro oblast pojišťovnictví. Vyhláška upravuje oblast odměny a náhrady hotových výdajů, jak likvidátora a jeho zástupce, tak nuceného správce, vč. způsobu výplaty odměny a hotových nákladů. Vyhláška také stanoví maximální výši odměny a náhrady hotových výdajů likvidátora hrazenou státem.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Předkládaný návrh vyhlášky je v souladu s rozsahem zákonného zmocnění na vydání prováděcí vyhlášky podle § 136 novelizovaného ZPoj. Nová obezřetnostní vyhláška v souladu s § 136 odst. 1 provádí § 7b odst. 6, 54b odst. 1 a 4, § 78 odst. 2, § 81 odst. 5, § 82 odst. 2, § 89c odst. 6, § 100 odst. 3 a § 123 odst. 3 zákona. Tato vyhláška dále v souladu s § 136 odst. 2 provádí § 76 odst. 2 a § 83 odst. 1 zákona v rozsahu, ve kterém k jejich provedení nebyl vydán přímo použitelný předpis Evropské unie.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Vyhláška je plně v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie, zejména se směrnicí Solventnost II ve znění pozdějších směrnic, kterou částečně transponuje, a s navazujícími přímo použitelnými předpisy.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Vyhláška má převážně transpoziční charakter, jejím účelem je implementovat směrnici Solventnost II ve znění pozdějších směrnic. Zrušení stávající vyhlášky č. 434/2009 Sb. a vydání nové vyhlášky vyplývá z faktu, že předmět úpravy stávající vyhlášky vychází z regulatorního režimu směrnic Solventnost I, které jsou směrnici Solventnost II rušeny. Důvody pro úpravu netranspozičního charakteru ve vyhlášce (uveřejňování údajů, zprávy o jiných ověření auditorem, odměna a náhrada hotových výdajů likvidátora a nuceného správce nebo jeho zástupce) jsou uvedeny v části 1.: „Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů“.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Způsob stanovení odměny a náhrady hotových výdajů nuceného správce a jeho zástupce a likvidátora a způsob jejich výplaty

V souvislosti s navrhovanou úpravou se předpokládá velmi omezený dopad na státní rozpočet, protože vyhláška stanoví relativně nízké limity výše odměny (150 tis. Kč) a náhrady hotových výdajů likvidátora (300 tis. Kč) v situacích, kdy pro výplatu odměny a náhrady hotových výdajů nepostačuje majetek pojišťovny nebo zajišťovny. Zavedení pravidel pro určení výše odměny přináší dotčeným subjektům potřebnou transparentnost ohledně případných nákladů na zavedení nucené správy anebo nákladů na likvidaci, obojí se hradí z majetku dotčených subjektů. Konstrukce stanovení výše odměny likvidátorů má za cíl vytvořit takové podmínky, aby byli motivováni k řádnému výkonu své činnosti a zpeněžovali majetek takovým způsobem, aby byla maximalizována hodnota likvidačního majetku v co nejkratší době.

Celkové podnikatelské prostředí nebude navrhovanou vyhláškou dotčeno. Vyhláška nemá ani žádné sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná vyhláška neobsahuje ustanovení, které by mělo dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná vyhláška je v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, resp. těchto oblastí se návrh vyhlášky nedotýká.

8. Zhodnocení korupčních rizik

S přijetím vyhlášky nejsou spojena žádná korupční rizika. ČNB na základě zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, který jí svěřuje kompetence správního úřadu, a na základě dalších zákonů vykonává dohled nad subjekty na finančním trhu. ČNB působí v mezích daných právními předpisy a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování regulace. Působnost

a pravomoci útvarů při výkonu dohledu stanoví vnitřní předpis ČNB schvalovaný bankovní radou. Adresátům regulace je organizační struktura dostupná na internetových stránkách ČNB. Vyhláška neupravuje právo ČNB rozhodovat o právech a povinnostech pojišťoven nebo zajišťoven nad rámec daný zákonem. Řádný výkon dohledu je zajištěn na základě důsledného uplatňování vnitřních řídicích a kontrolních mechanismů, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány. Prvek správního uvážení, kdy ČNB rozhoduje o výši odměny zástupce nuceného správce (§ 37) anebo o mimořádném zvýšení odměny nuceného správce či likvidátora (§ 44), je omezen danými rozhodovacími kritérii. Rizika nebyla identifikována ani ve vztahu k ochraně hospodářské soutěže a jejího možného porušení.

9. Konzultace

Návrh vyhlášky byl projednán v rámci ČNB a konzultován s Ministerstvem financí a Českou asociací pojišťoven.

Meziresortní připomínkové řízení se uskutečnilo 14. srpna až 4. září 2015. K návrhu vyhlášky byly uplatněny doporučující i zásadní připomínky. Vypořádání připomínek bylo s připomínkovými místy projednáno a odsouhlaseno.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Na základě návrhu České národní banky (Plán vyhlášek na zbývající část roku 2014) rozhodl ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu dne 15. května 2014 (č. j. 6482/2014-OKL), že se u této vyhlášky neprovede hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první (§ 1 a 2)

K § 1

Ustanovení vymezuje předmět právní úpravy. Vyhláška v souladu se zmocněním v ZPoj upravuje:

- a) způsob výpočtu solventnostního kapitálového požadavku,
- b) podmínky pro použití úplného nebo částečného interního modelu pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku,
- c) výpočet skupinové solventnosti,
- d) podmínky pro použití a způsob výpočtu vyrovnávací úpravy bezrizikové výnosové křivky,
- e) rozsah, způsob a lhůty pro uveřejňování údajů,
- f) vyhodnocování citlivosti technických rezerv a použitelného kapitálu,
- g) náležitosti a strukturu zprávy o ověření řídicího a kontrolního systému a zprávy o ověření informací uveřejňovaných ve zprávě o solventnosti a finanční situaci,
- h) způsob výplaty a stanovení odměny a náhrady hotových výdajů nuceného správce tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny, jeho zástupce a likvidátora tuzemské pojišťovny, tuzemské zajišťovny, pobočky pojišťovny z třetího státu nebo pobočky zajišťovny z třetího státu.

Transpozici ustanovení je však nutné číst nejen s ohledem na ustanovení ZPoj, ale i na nařízení, které řadu ustanovení směrnice poměrně detailně rozpracovává.

K § 2

Ustanovení rozšiřuje definiční katalog obsažený ve směrnici, nařízení a v ZPoj o několik dalších pojmů používaných v textu vyhlášky.

Obdobně jako v jiných právních předpisech (např. vyhláška č. 474/2013 Sb.) se zavádí pojem likvidační majetek, jenž je dále používán ke stanovení odměny likvidátora za likvidaci tuzemské pojišťovny, tuzemské zajišťovny, pojišťovny z třetího státu a zajišťovny z třetího státu. Likvidační majetek představuje majetkový zůstatek, který zbude po realizaci všech úkonů nezbytných k provedení likvidace před určením odměny likvidátora, tj. jedná se o majetek po vypořádání nároků všech věřitelů a dlužníků likvidovaného subjektu před stanovením a vyplacením odměny likvidátorovi. Majetkový zůstatek po vypořádání odměny likvidátora označuje právní řád pojmem likvidační zůstatek (zákon č. 89/2012 Sb.).

Ustanovení upravuje další tři pojmy (diverzifikační efekty, test užití a standardy kalibrace), které jsou dále používány při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku prostřednictvím úplného nebo částečného interního modelu. Test užití pak představuje povinnost pojišťovny pravidelně vyhodnocovat skutečné používání interního modelu v řízení pojišťovny nebo zajišťovny, tj. interní model není využíván pouze pro stanovení kapitálových požadavků. Standardy kalibrace slouží ke stanovení odpovídající úrovně solventnostního kapitálového požadavku tak, aby poskytl pojistníkům a oprávněným osobám odpovídající úroveň ochrany.

K části druhé hlavy I (§ 3 až 8)

Solventnostní kapitálový požadavek se skládá ze tří částí. Jedná se o základní solventnostní kapitálový požadavek, kapitálový požadavek k operačnímu riziku a úpravu zohledňující schopnost technických rezerv a odložené daňové povinnosti absorbovat ztráty. Všechna ustanovení k výpočtu a struktuře solventnostního kapitálového požadavku mají transpoziční povahu.

K § 3

Základní solventnostní kapitálový požadavek pokrývá riziko selhání protistrany, pojistná rizika (upisovací riziko v životním, neživotním a zdravotním pojištění) a tržní riziko. Pro výpočet kapitálových požadavků k těmto rizikům jsou použity rizikové moduly, které jsou dále členěny na rizikové podmoduly pokrývající jednotlivá rizika, která standardní vzorec pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku zohledňuje. Standardní vzorec pro výpočet základního solventnostního kapitálového požadavku obsahuje modul životního upisovacího rizika, modul neživotního upisovacího rizika, modul zdravotního upisovacího rizika, modul tržního rizika a modul rizika selhání protistrany.

Modul životního upisovacího rizika zachycuje riziko úmrtnosti, riziko dlouhověkosti, riziko nákladů, riziko revize, riziko invalidity nebo pracovní neschopnosti a nemocnosti, riziko storen a katastrofické riziko v životním pojištění.

Modul neživotního upisovacího rizika zachycuje riziko pojistného, riziko technických rezerv a katastrofické riziko v neživotním pojištění.

Modul zdravotního pojištění zachycuje riziko pojistného, riziko technických rezerv, riziko storen, riziko úmrtnosti, riziko dlouhověkosti, riziko invalidity nebo pracovní neschopnosti a nemocnosti, riziko nákladů, riziko revize a katastrofické riziko ve zdravotním pojištění.

Modul tržního rizika zachycuje rizika plynoucí z úrovně nebo volatility tržních cen finančních nástrojů ovlivňujících hodnotu aktiv a závazků pojišťovny nebo zajišťovny a strukturálního nesouladu mezi aktivy a závazky. Konkrétně se jedná o úrokové riziko, akciové riziko, nemovitostní riziko, riziko úvěrového rozpětí, měnové riziko a koncentraci tržních rizik.

Modul rizika selhání protistrany zachycuje možné ztráty plynoucí zejména z neočekávaného selhání nebo zhoršení úvěrové kvality protistran a dlužníků pojišťovny nebo zajišťovny. Tento modul se vztahuje na smlouvy týkající se snižování rizika (např. zajišťovací smlouvy nebo deriváty), sekuritizace, pohledávky za zprostředkovateli a na veškeré úvěrové expozice, kterou nejsou zachyceny v podmodulu rizika úvěrového rozpětí. Při posuzování rizika selhání protistrany se přihlíží k velikosti celkové expozice pojišťovny nebo zajišťovny.

Ke každému riziku se vypočítá dílčí kapitálový požadavek, a to prostřednictvím výše uvedených rizikových podmodulů příslušných jednotlivým rizikům. Tyto dílčí kapitálové požadavky jsou následně agregovány, přičemž agregace je provedena nejprve na úrovni jednotlivých rizikových modulů a jejím výsledkem jsou kapitálové požadavky k upisovacím rizikům (životnímu, neživotnímu a zdravotnímu), tržnímu riziku a riziku selhání protistrany, které jsou následně znovu agregovány, a základní solventnostní kapitálový požadavek pak odpovídá výsledné hodnotě, která je získána touto agregací. Účelem agregace je zohlednění předpokládaných diverzifikačních efektů mezi jednotlivými riziky, a to nejprve na úrovni rizikových podmodulů (úrokové riziko, akciové riziko atd.), a následně na úrovni rizikových modulů (tržní riziko, životní upisovací riziko atd.).

K § 4

Kapitálový požadavek k operačnímu riziku pro účely stanovení výpočtu solventnostního kapitálového požadavku pokrývá operační rizika v rozsahu, ve kterém nejsou tato rizika zohledněna v ostatních rizikových modulech standardního vzorce pro výpočet solventnostního

kapitálového požadavku. V oblasti životního pojištění s investičním rizikem, které nese pojistník, kapitálový požadavek k operačnímu riziku zohledňuje i náklady vzniklé v souvislosti se správou závazků plynoucích z tohoto druhu pojištění.

K § 5

Toto ustanovení upravuje některá pravidla, která musí pojišťovna nebo zajišťovna dodržovat při stanovení úpravy zohledňující schopnost technických rezerv a odložené daňové povinnosti absorbovat ztráty. V případě technických rezerv zohledňuje tato úprava budoucí nezaručené podíly na zisku z pojistných smluv, přičemž efekt snižování rizika prostřednictvím budoucích nezaručených podílů na zisku z pojistných smluv lze zohlednit maximálně v tom rozsahu, pro který je pojišťovna nebo zajišťovna schopna prokázat, že snížení výše uvedených podílů na zisku lze skutečně použít ke krytí případných neočekávaných ztrát. Podrobnější pravidla a podmínky týkající se této úpravy pak stanovuje přímo použitelný předpis Evropské Unie ve svých člancích 206 a 207 nařízení 2015/35.

K § 6

Pojišťovna nebo zajišťovna může použít pro účely výpočtu solventnostního kapitálového požadavku k vybraným rizikům, která jsou zohledněna ve standardním vzorci pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku, zjednodušené výpočty. Tyto zjednodušené výpočty lze použít pouze v rozsahu a způsobem, ve kterém jsou tato zjednodušení upravena přímo použitelným předpisem Evropské unie.

K části druhé hlavě II (§ 9 až 16)

Tuzemská pojišťovna nebo zajišťovna může podle ZPoj po předchozím souhlasu ČNB použít k výpočtu solventnostního kapitálového požadavku úplný nebo částečný interní model, přičemž je podle § 78 odst. 2 ZPoj povinna při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku prostřednictvím interního modelu dodržovat tzv. test užití, standardy statistické kvality, standardy kalibrace, standardy pro ověřování platnosti a dokumentační standardy požadované směrnicí a transponované do prováděcí vyhlášky. V případě všech ustanovení k interním modelům se jedná o transpoziční ustanovení.

K § 9

Tuzemská pojišťovna nebo zajišťovna prokazuje, že interní model má významnou úlohu v jejím řídicím a kontrolním systému, zejména pak jeho integraci do systému řízení rizik a příslušných rozhodovacích procesů. Různá využití svého interního modelu musí být pojišťovna nebo zajišťovna schopna na žádost ČNB vysvětlit. Podrobnosti testu užití stanoví prováděcí předpisy Evropské unie.

K § 10 a § 11

V rámci standardů statistické kvality pro stanovení prognózy rozdělení pravděpodobnosti, ze které interní model vychází, vyhláška stanoví požadavky na jednotlivé komponenty a vstupy interního modelu. Metody používané ke stanovení prognózy rozdělení pravděpodobnosti musí být založeny na pojistněmatematických a statistických metodách, aktuálních a spolehlivých informacích a dále na realistických předpokladech, které musí být pojišťovna nebo zajišťovna schopna ČNB odůvodnit. Data použitá pro interní model musí být přesná, úplná, vhodná a spolehlivá a pojišťovna a zajišťovna je musí alespoň jednou ročně aktualizovat. Standardy statistické kvality stanoví podmínky, za nichž pojišťovna a zajišťovna může v interním modelu zohlednit závislosti v rámci jednotlivých kategorií rizik a účinky technik snižování rizika. Pojišťovna nebo zajišťovna může v rámci interního modelu zohlednit budoucí opatření

vedení (jejího statutárního orgánu), jejichž uskutečnění lze očekávat. Budoucími opatřeními vedení se rozumí například změny v alokaci aktiv, změny technik snižování rizik, změny podílů na zisku, změny v produktech a podobně. Podmínky, kdy lze důvodně očekávat tato opatření stanoví prováděcí předpis Evropské unie.

K § 12

V souladu se ZPoj může ČNB pro ověření kalibrace interního modelu požadovat, aby její pojišťovna nebo zajišťovna uplatnila na příslušná srovnávací portfolia za použití externích dat.

Standardy kalibrace umožňují posouzení, že výpočet solventnostního kapitálového požadavku interním modelem je dostatečně obezřetný. Jsou stanoveny podmínky, kdy pojišťovna nebo zajišťovna může v interním modelu použít jiné časové období nebo míru rizika než ty, které jsou stanoveny zákonem o pojišťovnictví, či použít aproximace při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku.

K § 13

Platností interního modelu se rozumí vhodnost prognózy rozdělení pravděpodobnosti vytváření interním modelem vůči dosaženým ztrátám a významným novým údajům a informacím.

Vyhláška stanoví standardy pro ověřování platnosti interního modelu a součástí procesu ověřování platnosti interního modelu.

K § 14

Dokumentační standardy stanoví požadavky, které jsou kladeny na dokumentaci, již je pojišťovna nebo zajišťovna povinna vést ke svému internímu modelu, a která prokazuje soulad s veškerými výše uvedenými požadavky standardů, vč. dokumentace změn interního modelu. Minimální rozsah dokumentace stanoví prováděcí předpis Evropské unie.

K § 16

Na pojišťovny z třetího státu a zajišťovny z třetího státu ve vztahu k činnosti provozované na území České republiky se ustanovení § 9 až § 15 použijí obdobně, protože i pobočky pojišťoven a zajišťoven ze třetích států musí ve vztahu k činnosti provozované na území ČR dodržovat solventnostní kapitálový požadavek, který lze po schválení ČNB počítat také pomocí interního modelu.

K části třetí hlavě II (§ 17 až 22)

Upravují se některé základní principy výpočtu skupinové solventnosti. Těmito základními principy jsou zejména zákaz vícenásobného použití kapitálu a určení poměrného podílu pro účely výpočtu skupinové solventnosti u pojišťoven a zajišťoven, v nichž nemá odpovědná osoba stoprocentní majetkovou účast.

Dále jsou popsány základní postupy pro výpočet skupinové solventnosti podle dvou povolených metod – metody účetní konsolidace a metody odpočtu agregovaných dat. Při použití výchozí metody účetní konsolidace je skupinová solventnost určena jako rozdíl mezi kapitálem určeným z konsolidovaných účtů a solventnostním kapitálovým požadavkem na úrovni skupiny vypočteným buď pomocí standardního vzorce, anebo skupinovým interním modelem. V případě metody odpočtu agregovaných dat je pak skupinová solventnost určena jako rozdíl součtu použitelného kapitálu všech pojišťoven ve skupině (přičemž je vyloučeno vícenásobné použití kapitálu ve skupině) a součtu solventnostních kapitálových požadavků

těchto pojišťoven. Technické detaily výpočtu jsou pak upraveny přímo použitelným předpisem Evropské unie.

K části čtvrté hlavě II (§ 23 až 26)

Stanoví se požadavky na uveřejňování informací, jejichž výčet obsahuje příloha č. 3. Jde o informace podrobnější a konkrétnější, než vyžaduje Solventnost II (např. informace o pojišťovně či zajišťovně, o jejím postavení ve skupině), anebo o informace, které nejsou podle Solventnosti II vyžadovány vůbec (účetní výkazy podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví). Cílem národní úpravy je sjednotit způsob uveřejňování napříč jednotlivými sektory finančního trhu a poskytnout uživatelům těchto informací jednotný rámec pro srovnávání a analýzy subjektů finančního trhu. Tato úprava je národním specifíkem, navazuje až na drobné úpravy na zrušovanou vyhlášku č. 434/2009 Sb., a to včetně lhůt pro uveřejňování. Přehlednost dat a snadný přístup k číselným údajům jsou nutné pro komfortní práci s daty pro uživatele uveřejňovaných informací. Pobočky pojišťoven a zajišťoven ze třetích států uveřejňují všechny relevantní informace z přílohy č. 3, které se týkají jimi provozované pojišťovací nebo zajišťovací činnosti na území ČR, a to ve stejné struktuře. Vyhláška dále stanoví, že i pobočky pojišťoven a zajišťoven ze třetích států uveřejňují informace o své činnosti provozované na území České republiky v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie. Dotčené subjekty by totiž měly mít k dispozici stejný rozsah informací o všech subjektech poskytující pojišťovací a zajišťovací produkty na českém trhu, tedy jak o subjektech sídlících v ČR, tak o pobočkách pojišťoven nebo zajišťoven ze třetích států.

K části páté hlavě II (§ 27)

Pojišťovna nebo zajišťovna ze třetího státu předkládá ČNB informace ve vztahu k činnosti provozované na území ČR ve stejném rozsahu, jako je požadováno po tuzemských pojišťovnách a zajišťovnách přímo použitelnými předpisy Evropské unie, neboť je nutné zajistit v zájmu ochrany pojistníků a oprávněných osob, aby měl orgán dohledu od všech subjektů provozujících pojišťovací nebo zajišťovací činnost na území ČR k dispozici stejný rozsah informací. Rozdílné informační povinnosti by jinak také mohly vést k narušení rovných soutěžních podmínek.

K části šesté hlavě II (§ 28 až 30)

Při výpočtu hodnoty technických rezerv se podle Hlavy IV Dílu 1 ZPoj použije bezriziková výnosová křivka, pomocí které je zohledněna časová hodnota peněžních toků. Vyrovnávací úprava představuje přírážku k bezrizikové výnosové křivce zohledňující sladění vybraného portfolia aktiv a závazků, o kterou je možné bezrizikovou výnosovou křivku upravit v případě, jsou-li splněny podmínky stanovené tímto právním předpisem a ČNB udělí souhlas s použitím této úpravy. Jedná se o transpoziční ustanovení.

K § 28

Toto ustanovení upravuje podmínky, jejichž plnění musí pojišťovna nebo zajišťovna prokázat v případě, že zamýšlí použít vyrovnávací úpravu bezrizikové výnosové křivky.

Pokud pojišťovna nebo zajišťovna zamýšlí použít vyrovnávací úpravu bezrizikové výnosové křivky, tak musí nejprve vyčlenit portfolio závazků, pro které plánuje pro účely výpočtu hodnoty nejlepšího odhadu podle § 53 ZPoj vyrovnávací úpravu použít. Dále musí k tomuto portfoliu závazků přiřadit portfolio aktiv generující peněžní toky spolehlivě replikující peněžní toky plynoucí z portfolia vyčleněných závazků. Aktiva tohoto portfolia tvoří zejména dluhopisy, akceptovatelná jsou rovněž aktiva generující peněžní toky podobné svými vlastnostmi peněžním tokům plynoucím obvykle z dluhopisů. Veškeré činnosti související

s portfoliem vyčleněných závazků a portfoliem přiřazených aktiv (zejména jejich určení, uspořádání a následná správa) musí být prováděny odděleně od ostatních činností pojišťovny či zajišťovny.

Při sestavování portfolia vyčleněných závazků nesmí pojišťovna nebo zajišťovna od sebe oddělovat závazky vyplývající z jedné smlouvy. Do portfolia tudíž nelze zařadit pouze některé závazky z jedné smlouvy, zatímco by jiné byly zařazeny k závazkům, pro které se vyrovnávací úprava nepoužije. Zároveň musí být pojišťovna či zajišťovna schopna zajistit a prokázat, že portfolio vyčleněných závazků disponuje následujícími vlastnostmi:

- a) Z pojistných a zajišťovacích smluv neplynou ani nebudou plynout žádné platby pojistného či zajistného.
- b) Jediná upisovací rizika, kterým mohou být závazky v portfoliu vystaveny, je riziko dlouhověkosti, riziko nákladů, riziko revize a nevýznamné riziko úmrtnosti. Úmrtnostní riziko je pro účely splnění podmínek použití vyrovnávací úpravy možné považovat za nevýznamné pouze tehdy, pokud aplikace úmrtnostního šoku používaného pro účely výpočtu solventnostního kapitálového požadavku zvýší hodnotu nejlepšího odhadu závazků obsažených v tomto portfoliu maximálně o 5 % jeho předchozí hodnoty. V opačném případě jsou závazky vystaveny významnému úmrtnostnímu riziku a vyrovnávací úpravu nelze použít k úpravě bezrizikové výnosové křivky.
- c) Pojistné smlouvy neobsahují žádné opce pro pojistníky, pojištěné či oprávněné osoby. Právo na odkupné může být součástí pojistné smlouvy pouze tehdy, nebude-li případné vyplacené odkupné převyšovat hodnotu aktiv určených ke krytí tohoto závazku v době, kdy bude právo na odkupné uplatněno. K výplatě odkupného z pojistné smlouvy tudíž není možné použít aktiva, která jsou určena ke krytí ostatních závazků v portfoliu vyčleněných závazků.

Pojišťovna nebo zajišťovna je povinna udržovat složení přiřazeného portfolia aktiv po celou dobu trvání příslušných závazků a zároveň nesmí toto portfolio aktiv použít ke krytí ztrát plynoucích z ostatních činností pojišťovny nebo zajišťovny. Portfolio přiřazených aktiv musí splňovat následující podmínky:

- a) Očekávané peněžní toky plynoucí z tohoto portfolia replikují všechny jednotlivé peněžní toky plynoucí z portfolia vyčleněných závazků, přičemž zároveň musí být peněžní toky plynoucí z aktiv ve stejné měně jako jim odpovídající peněžní toky plynoucí ze závazků. Zároveň musí být zajištěno, že rizika plynoucí z jakéhokoliv nesouladu výše uvedených peněžních toků jsou nevýznamná vzhledem k rizikům spjatým s těmi činnostmi pojišťovny nebo zajišťovny, ke kterým se vyrovnávací úprava bezrizikové výnosové křivky vztahuje.
- b) Peněžní toky plynoucí z tohoto portfolia jsou pevně stanovené a emitent ani jakákoliv třetí strana nemá právo je změnit či jinak upravit.

Podmínku podle písmene b) lze považovat za splněnou také v případě, že právo upravit peněžní toky plynoucí z aktiv obsažených v portfoliu přiřazených aktiv zahrnuje takovou kompenzaci, která pojišťovně nebo zajišťovně umožní získat stejné peněžní toky reinvestováním do aktiv stejné nebo vyšší úvěrové kvality. V případě, že jsou peněžní toky plynoucí ze závazků obsažených v portfoliu vyčleněných závazků závislé na inflaci, lze výhradně ke krytí těchto na inflaci závislých peněžních toků akceptovat použití takových aktiv, z nichž plynoucí peněžní toky jsou rovněž závislé na inflaci. Toto je možné pouze za předpokladu, že peněžní toky plynoucí z těchto aktiv jsou pevně stanovené a replikují na inflaci závislé peněžní toky plynoucí z portfolia vyčleněných závazků. Účelem odstavce 2 je tudíž zajistit, aby potenciální změna peněžních toků z aktiv byla akceptovatelná pouze v případě, že změna těchto peněžních toků plyne výhradně ze změny inflace.

K § 29

Pro každou měnu závazků se vyrovnávací úprava bezrizikové výnosové křivky počítá zvlášť, přičemž je rovna hodnotě rozdílu dvou následujících veličin:

- a) roční efektivní úrokové sazby, která je vyjádřena jedinou diskontní sazbou, přičemž použití této jedné diskontní sazby na peněžní toky z portfolia vyčleněných závazků vede k hodnotě, která odpovídá hodnotě portfolia přiřazených aktiv oceněného v souladu s § 51 ZPoj a přímo použitelného předpisu Evropské unie, a
- b) roční efektivní úrokové sazby, která je vyjádřena jedinou diskontní sazbou, přičemž použití této jedné diskontní sazby na peněžní toky plynoucí z portfolia vyčleněných závazků vede k hodnotě, která odpovídá hodnotě nejlepšího odhadu portfolia vyčleněných závazků vypočteného podle § 53 ZPoj a přímo použitelného předpisu Evropské unie.

Vyrovňovací úprava nezahrnuje základní rozpětí, které pro účely tohoto ustanovení zohledňuje rizika, která si pojišťovna nebo zajišťovna používající tuto úpravu ponechává. Základní rozpětí se stanoví jako součet úvěrových rozpětí zohledňujících vybraná rizika spojená s aktivy obsaženými v portfoliu přiřazených aktiv, konkrétně se jedná o součet:

- a) úvěrového rozpětí odpovídajícího pravděpodobnosti selhání aktiv, jehož výpočet je založen na dlouhodobých statistikách selhání relevantních pro dotčená aktiva, přičemž je třeba zohlednit zbytkovou dobu do splatnosti, úvěrovou kvalitu a typ těchto aktiv a
- b) úvěrového rozpětí odpovídajícího očekávané ztrátě plynoucí z potencionálního snížení úvěrového hodnocení výše uvedených aktiv.

Odstavec 3 upravuje situace, kdy může dojít k tomu, že vyrovnávací úprava plynoucí z držby aktiv s úvěrovým hodnocením nižším, než je investiční stupeň, převyšuje vyrovnávací úpravu plynoucí z držby aktiv s investičním stupněm úvěrového hodnocení. V takovém případě je třeba základní rozpětí navýšit tak, aby držba aktiv s investičním stupněm úvěrového hodnocení nevedla k nižší vyrovnávací úpravě ve srovnání s držbou aktiv s úvěrovým hodnocením nižším než investiční stupeň. Účelem tohoto ustanovení je, aby pojišťovna nebo zajišťovna nebyla motivována k držbě aktiv s nižším úvěrovým hodnocením (tzn. postupovat neobezřetně s ohledem na její investiční politiku) s cílem získání vyšší vyrovnávací úpravy. Tato podmínka musí být dodržena jak v případě, kdy je základní rozpětí stanoveno dle § 29 odstavce 2, tak v případě, kdy je stanoveno podle odstavce 7 nebo 8 téhož paragrafu.

Ustanovení rovněž upravuje situace, kdy není možné stanovit výše uvedené úvěrové rozpětí odpovídající pravděpodobnosti selhání aktiv nebo úvěrové rozpětí odpovídající očekávané ztrátě plynoucí ze snížení úvěrového hodnocení aktiv. V takových případech se pro účely stanovení základního rozpětí použije dlouhodobý průměr rozpětí pozorovatelného na finančních trzích, přičemž se v tomto případě zohlední druh expozice, ke kterému se rozpětí vztahuje. Výsledné základní rozpětí odpovídá:

- a) alespoň 30 % hodnoty dlouhodobého průměru rozpětí v případě, že se jedná o expozice vůči ústředním vládám a centrálním bankám, a
- b) alespoň 35 % hodnoty dlouhodobého průměru výše uvedeného rozpětí v případě, že se jedná o expozice vůči jiným subjektům.

K § 30

Ustanovení upravuje použití vyrovnávací úpravy pojišťovnou z třetího státu a zajišťovnou z třetího státu.

K části sedmé hlavě II (§ 31 až 32)

Vzhledem k tomu, že se výpočet technických rezerv provádí čtvrtletně, se stejnou frekvencí pojišťovna nebo zajišťovna provede vyhodnocení citlivosti technických rezerv a použitelného

kapitálu, a to vzhledem k veličinám a předpokladům podle § 7b odst. 6 ZPoj, které jsou pro pojišťovnu nebo zajišťovnu relevantní.

V rámci vyhodnocení citlivosti jsou pojišťovnou nebo zajišťovnou použity předpoklady, které vychází z okolností, které lze očekávat, avšak mohou být málo pravděpodobné. S tím, že tyto předpoklady by neměly nadhodnocovat ani podhodnocovat použité parametry a současně by měly brát ohled na činnost provozovanou pojišťovnou nebo zajišťovnou tak, aby výsledné vyhodnocení citlivosti technických rezerv a použitelného kapitálu bylo relevantní vzhledem na rizika, jimž je pojišťovna nebo zajišťovna vystavena.

Součástí posouzení vhodnosti předpokladů a metod použitých při vyhodnocení citlivosti může být, alespoň kvalitativní, posouzení jejich významnosti, vyhodnocení omezení spojených s předpoklady a z nich vyplývající důsledky, srovnání s alternativními předpoklady včetně z nich vyplývajících důsledků.

K § 33

Zpráva o ověření řídicího a kontrolního systému musí obsahovat výrok, že je systém funkční a efektivní, což je základní a výchozí požadavek § 7 ZPoj. Struktura zprávy je obsažena v příloze č. 4.

K § 34

Upravují se náležitosti pro předložení zprávy o výsledcích ověření informací uveřejňovaných ve zprávě o solventnosti a finanční situaci, přičemž struktura této zprávy je obsažena v příloze č. 5. ČNB může nařídit ověření jen určitých informací, potom se však posupuje podle přílohy pouze přiměřeně, zpráva o ověření se může např. týkat jen okruhu technických rezerv apod.

K § 35

Podstatou ověření je, aby auditor ověřil správnost údajů předkládaných ve zprávě o solventnosti a finanční situaci. Zpráva o ověření se předkládá ČNB, to ale nebrání pojišťovnám a zajišťovnám v tom, aby zprávu o výsledku ověření samy uveřejňovaly. Takový postup by byl naopak vítaný, neboť i uživatelé z řad veřejnosti by měli být ujištěni o správnosti vykazovaných údajů. Ověřuje se především to, zda jednotlivé prvky zprávy o solventnosti a finanční situaci odpovídají požadavkům ZPoj anebo podmínkám pro udělení povolení např. k užívání interního modelu nebo parametrů specifických pro danou pojišťovnu nebo zajišťovnu. Takto může být v závislosti na rozhodnutí ČNB posuzována rozvaha v ocenění podle Solventnosti II (včetně technických rezerv), kapitál a kapitálové požadavky. Struktura zprávy o ověření odpovídá v maximálně možné míře struktuře zprávy o solventnosti a finanční situaci, aby byla usnadněna orientace jak pojišťoven a zajišťoven a auditorů, tak uživatelů zprávy o ověření. Auditor by při ověřování měl postupovat v souladu se zákonem o auditorech, tedy mj. být v souladu s mezinárodními auditorskými standardy (ve významu definice podle zákona upravujícího činnost auditorů).

K § 36

Vzhledem k tomu, že pobočka pojišťovny nebo zajišťovny ze třetího státu musí ve vztahu ke své činnosti provozované na území ČR dodržovat jak požadavky na řídicí a kontrolní systém, tak na uveřejňování informací v rozsahu podle přímo použitelných předpisů, vztahují se na ně § 33 až 35 obdobně.

K § 37

Odměna nuceného správce se odvozuje z poslední známé hodnoty vlastního kapitálu a z hodnoty aktiv určených k vyrovnání závazků z pojišťovací či zajišťovací činnosti tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny podle zákona upravujícího účetnictví

pojištěn, před tím, než bylo ČNB rozhodnuto o zavedení nucené správy. Odměna je stanovena v měsíční výši a pohybuje se v závislosti na hodnotě vlastního kapitálu a na hodnotě aktiv k technickým rezervám od 75 tis. Kč do 150 tis. Kč. Taková výše odměny byla zvolena s ohledem na průměrnou hrubou mzdu v oboru pojišťovnictví a peněžnictví (která se podle Českého statistického úřadu pohybuje kolem 50 tis. Kč) a odpovídá svou výší odměnám nucených správců některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu určeným vyhláškou č. 474/2013 Sb. Náročnost činností spojených s nucenou správou je u subjektů finančního trhu srovnatelná, a proto je za základ pro výpočet odměny nuceného správce pojišťovny nebo zajišťovny, obdobně jako je tomu např. u investiční společnosti nebo penzijní společnosti, zvolena výše vlastního kapitálu zvýšená o hodnotu aktiv určených ke krytí technických rezerv (v případě institucí podle vyhlášky č. 474/2013 Sb. se základ zvyšuje o hodnotu fondového vlastního kapitálu nebo fondového kapitálu obhospodařovaných fondů). Obecně je třeba zvolit takovou výši, která by v principu umožňovala, aby se nucené správy ujaly dostatečně zkušené a způsobilé osoby, přičemž nižší částky by mohly vzhledem k úrovni mezd, které takové osoby mohou získat na jiných pozicích, působit demotivačně. Zástupci určuje odměnu ČNB, avšak pouze s ohledem na skutečně provedené úkony.

K § 38

Odměna nuceného správce je splatná do konce kalendářního měsíce zpětně za předcházející kalendářní měsíc, avšak poté, co se způsobem určení odměny ČNB souhlasila.

K § 39

Výše odměny likvidátora je odvozena z hodnoty likvidačního majetku a z hodnoty aktiv určených k vyrovnání závazků z pojišťovací či zajišťovací činnosti tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny podle zákona upravujícího účetnictví pojištěn, což do jisté míry motivuje likvidátory, aby svou činností maximalizovali majetkový zůstatek, který zůstane po provedení všech úkonů nezbytných k provedení likvidace, a aby byla likvidace dokončena v nejkratším možném čase. Také konstrukce výše odměny likvidátora byla zvolena s ohledem na průměrnou hrubou mzdu v oboru pojišťovnictví a peněžnictví (která se podle Českého statistického úřadu pohybuje kolem 50 tis. Kč). Jinak by nebylo reálné, že se likvidace ujmou dostatečně odborně způsobilé osoby. I v případě odměn likvidátora byla použita analogická úprava odpovídající vyhlášce č. 474/2013 Sb., neboť i zde se předpokládá obdobná náročnost činnosti likvidátora pojišťovny nebo zajišťovny ve srovnání s likvidací např. investiční nebo penzijní společnosti. Proto je zde rovněž základem výpočtu hodnota likvidačního majetku. Specifičnost této úpravy u pojištěn nebo zajištěn spočívá v tom, že výpočet zohledňuje, zda likvidátor provedl převod pojistného kmene. Jestliže došlo k převodu pojistného kmene, k základu se přidá pouze jedna desetina hodnoty aktiv určených ke krytí technických rezerv. Jestliže však likvidátor závazky vypořádává postupně při své činnosti, základ se zvyšuje o celou hodnotu aktiv určených ke krytí technických rezerv.

Stát uhradí likvidátorovi odměnu až do výše 150 tis. Kč, jestliže likvidační majetek zcela nebo zčásti na tuto odměnu nepostačuje. Příslušnou organizační složkou státu je Ministerstvo financí (viz. § 38 zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů).

K § 40

Odměna se likvidátorovi vyplácí do 30 dnů ode dne výmazu tuzemské pojišťovny, tuzemské zajišťovny, pobočky pojišťovny z třetího státu nebo pobočky zajišťovny z třetího státu z obchodního rejstříku. Informace o průběhu a výsledku případného převodu kmene se ČNB předkládá mj. proto, aby mohla být zohledněna při možném zvýšení odměny podle § 44. Tato úprava platí obdobně i pro případy, kdy odměnu likvidátorovi hradí stát. Žádost o zaplacení odměny státem je předkládána na Ministerstvo financí prostřednictvím ČNB.

K § 41 - § 43

Určení rozsahu hotových výdajů podléhá stejným pravidlům jak v případě nuceného správce a jeho zástupce, tak v případě likvidátora. Avšak způsob jejich výplaty se odlišuje tím, že ZPoj umožňuje, aby hotové výdaje likvidátora hradil v míře, v jaké se na ně nedostává z majetku pojišťovny nebo zajišťovny, stát. Vyhláška stanoví limit 300 tis. Kč. Příslušnou organizační složkou státu je Ministerstvo financí, kterému Česká národní banka zašle vyjádření k vyúčtování hotových výdajů předloženém likvidátorem, a to včetně žádosti o proplacení těchto výdajů na účet likvidátora.

K § 44

Likvidace nebo nucená správa pojišťovny nebo zajišťovny může být provázena nutností převést pojistný kmen nebo kmen zajišťovacích smluv na jinou pojišťovnu nebo zajišťovnu. Nepodaří-li se kmen smluv převést, je nutné, aby byly nároky pojistníků a oprávněných osob vypořádávány jednotlivě. V případě, že by se jednalo o náročný proces, mělo by to být náležitě zohledněno zvýšením odměny nuceného správce, jeho zástupce nebo likvidátora až na dvojnásobek částky podle § 37 odst. 1, resp. § 39 odst. 2. Takové zdvojnásobení by se mělo vztahovat jen ke skutečně komplikované činnosti, neboť samotná konstrukce výpočtu do jisté míry velikost kmene zohledňuje. Jednalo by se např. o situace, kdy je třeba vyrovnat dlouhodobé závazky vyplývající z malého, ale heterogenního pojistného kmene. Možnost navýšení odměny až o 100 % je tedy odůvodněna specifickou povahou závazků z pojišťovací a zajišťovací činnosti, a proto zde dochází k odchylce od § 15 odst. 2 vyhlášky č. 474/2013 Sb., který umožňuje navýšení odměny likvidátora, nuceného správce a insolvenčního správce některých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu o 50 %.

K § 45

Toto ustanovení umožňuje pojišťovně nebo zajišťovně plynulý přechod na nové regulační požadavky režimu Solventnost II. Tento plynulý přechod je reprezentován přechodnou úpravou parametrů uvedených v odstavcích 1 až 3, které se aplikují při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku k riziku koncentrace tržního rizika a riziku úvěrového rozpětí v případě, že pojišťovna nebo zajišťovna používá k výpočtu solventnostního kapitálového požadavku standardní vzorec.

K § 46

Účelem tohoto ustanovení je umožnit pojišťovně nebo zajišťovně plynulý přechod na nové regulační požadavky režimu Solventnost II. Tento plynulý přechod je reprezentován přechodnou úpravou parametrů uvedených v odstavcích 1 a 2, které se aplikují při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku k akciovému riziku v případě, že pojišťovna nebo zajišťovna používá při výpočtu solventnostního kapitálového požadavku standardní vzorec. Navyšování váhy parametru podle odstavce 2 musí být alespoň lineární, konkrétní hodnotu navýšení při splnění této podmínky si může pojišťovna nebo zajišťovna stanovit. Váha parametru pro rok 2016 má být 0 %. Pojišťovna nebo zajišťovna může aplikovat 100% navýšení již dříve, v takovém případě prakticky nevyužije možnost použít tohoto přechodného ustanovení.

K § 47

Aby byla zachována možnost nejen pojistníků a oprávněných osob, ale i dalších zainteresovaných stran, mít k dispozici informace uveřejněné podle dosavadní vyhlášky, stanovuje § 47 povinnost ponechat je na internetových stránkách pojišťovny nebo zajišťovny aspoň tři roky.

K § 48

Toto přechodné ustanovení řeší případné stanovení výše odměny a hotových výdajů likvidátora, nuceného správce a jeho zástupce v případě, pokud byla tato osoba jmenována nebo ustanovena přede dnem nabytí účinnosti vyhlášky, ale tato osoba vykonávala svoji funkci i po nabytí účinnosti vyhlášky. V takovém případě platí dosavadní právní úprava, protože jen tak je zajištěna právní jistota a kontinuita právních vztahů vzniklých před nabytím účinnosti vyhlášky a novelizovaného zákona o pojišťovnictví.

K § 49

Směrnice stanoví účinnost některých svých ustanovení již 1. dubna 2015, resp. 1. července 2015 (čl. 308a). Solventnost II jako celek je účinná od 1. ledna 2016. Vyhláška proto stanoví účinnost dnem vyhlášení, neboť transpoziční termín již dávno uplynul.

K příloze č. 1

Příloha č. 1 uvádějící strukturu rizikových modulů pro výpočet základního solventnostního kapitálového požadavku podle § 3 vyhlášky transponuje čl. 105 směrnice, přičemž konkrétní způsob výpočtu dílčích kapitálových požadavků obsahuje až přímo použitelné nařízení 2015/35.

K příloze č. 2

Korelační koeficienty jsou aplikovány při agregaci dílčích kapitálových požadavků vypočítaných pomocí rizikových modulů v souladu s přílohou č. 1.

K příloze č. 3

Ve velké míře je převzata úprava zrušované vyhlášky č. 434/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví. Podobná úprava je obsažena i ve vyhlášce č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry. Změny navazují na nové pojetí osoby s klíčovou funkcí v souladu s definicí obsaženou v § 3 odst. 6 písm. k) ZPoj. Pojišťovna uveřejňuje informace o těch osobách s klíčovou funkcí, které skutečně řídí pojišťovnu nebo zajišťovnu nebo kontrolují její činnost. Znamená to, že se uveřejňují informace nejen o členech představenstva a dozorčí rady (popř. správní rady), ale také např. informace o generálním řediteli a obecně o všech osobách ve vrcholném vedení pojišťovny nebo zajišťovny.

Souhrnnou výší cenných papírů, pohledávek nebo vydaných záruk uvedenou v bodech III 1. a III 2. je myšlen součet jejich účetních hodnot.

K příloze č. 4

Struktura zprávy o ověření řídicího a kontrolního systému a obsah jednotlivých kapitol může být modifikována v rozhodnutí ČNB, v případě, že se ověření řídicího a kontrolního systému týká jen jeho určité části. První kapitola obsahuje vyhodnocení plnění požadavků právních předpisů, druhá kapitola specifikuje zjištěné nedostatky a jejich dopady, třetí kapitola pak obsahuje shrnutí.

K příloze č. 5

Příloha vymezuje, čeho se má týkat ověřování ve vztahu ke zprávě o solventnosti a finanční situaci, resp. k jejím jednotlivým částem. Požadovaná struktura se co nejvíce přibližuje podobě a struktuře informací vyžadovaných v této zprávě – respektuje tedy ve velké míře znění přímo použitelných předpisů – tedy nařízení 2015/35 a relevantních implementačních technických norem. Ověřování se tedy bude týkat jak narativních částí zprávy o solventnosti a

finanční situaci, tak některých prvků kvantitativních výkazů podle přímo použitelných implementačních technických norem.

Popis osob ve skupině, uvedený v bodě IV 2., podle výkazu Pojišťovny a zajišťovny v rámci skupiny by měl podat informaci o právní a organizační struktuře skupiny.